

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 11 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. JULA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6101.

Taylorix-Organisation G. m. b. H. Stuttgart, Nemačka.

Naprava za knjigovodstvo sa slobodnim listovima i kopijom.

Prijava od 20. decembra 1927.

Važi od 1. jula 1928.

Kod knjigovodstva sa slobodnim listovima i kopijom upotrebljava se, kao što je poznato, jedna naprava, koja se u glavnom sastoji iz jedne donje ploče za pisanje sa jednim ili više lenjira za zatezanje slobodnih listova za knjiženje i za kopirajuće listove ili ugljene listove. Pronalazak se odnosi na nove rasporede i poboljšanja na takvoj napravi za knjiženje. Pokazalo se nepraktično i zametno, da se kopirajuća hartija zategne zajedno sa listovima za knjiženje. Po pronalasku je predviđena naročita naprava za utvrđivanje kopirajuće hartije nezavisno od zatezanja listova za knjiženje, koja je utvrđena na donjoj ploči ili sa strane lenjira ili kod lenjira sa šupljim profilom ispod iste, ili se može namestiti na lenjiru. Da bi se postiglo pritiskivanje zatežućeg lenjira na donju ploču, predviđen je na jednom ili oba kraja lenjira jedan zatvarač sa rezom, čiji zatvarajući deo ima oprugu, da bi pri ulazu u deo utvrđen na donjoj ploči, čvrsto pritisnuo zatežući lenjir. Naprava može imati jedan ili dva lenjira za zatezanje.

Drugi lenjir obrtno naleže na prvi, na poznati način. Da bi za drugi lenjir bilo potrebno što manje mesta, raspoređeni su po pronalasku šarniri drugog lenjira u prvom lenjiru. Druga obeležja proizlaze iz sledećeg opisa.

Na nacrtu je predstavljen jedan primer izvodjenja nove naprave sa dva zatežuća lenjira. Sl. 1. pokazuje napravu gledanu odozgo, pri čem su donja (osnov-

na) ploča i zategnuti listovi nacrtani isprekidano. Sl. 2. je presek po liniji A—B sl. 1. Sl. 3—7 pokazuje detalje u prirodnoj veličini. Sl. 3. pokazuje raspored reze za zatvaranje u preseku po liniji C—D sl. 1. Sl. 4 je presek po liniji B—F sl. 1. Sl. 5 pokazuje napravu za utvrđivanje kopirajućih listova gledanu odozgo, dok sl. 6 predstavlja presek po liniji G—H sl. 5. Sl. 7 pokazuje u bočnom izgledu drugi oblik izvodjenja naprave za utvrđivanje kopirajućih listova pri rasporedu ispod glavnog lenjira. Sl. 8—10 pokazuju dalje izvodjenje reze za zatvaranje pri čem su sl. 9 i 10 preseki po linijama J—K i L—M sl. 8. Sl. 11 pokazuje uređenje za zajedničko pokretanje reze za zatvaranje.

Na podlozi za pisanje ili osnovnoj ploči 1 utvrđena su dva dela 2, od kojih svaka ima šuplinu 3 i zavoranj 4. Oko zavornja 4 obrtno leži glavni lenjir 5, koji se sastoji iz šupljeg U-profila, pomoću jezičaka 5' tako, da se isti u nacrtanu položaju mogu prekriti na levo. U uzdužnim prerezima 6 lenjira 5 sprovedena je reza 8 sa ručicom 7, čiji zavoranj 8' ima oprugu. U sl. 3 izveden je konično slobodan kraj zavornja 8'. Pri uturanju zavornja 8' reze u šuplinu dela 2 pritiskuje se reza i lenjir 5 na ploču 1. Sa lenjirom 5 može biti obrtno spojen drugi lenjir 9. U ovom slučaju lenjir 5 ima izreze za prijem šarnira 9' lenjira 9, tako da zavoranj 10 šarnira leži u lenjiru 5. Zavoranj 10 leži ili u odgovarajućem izrezu lenjira 5 ili u naročitoj ploči 11, koja je spojena zavrtnjem

sa lenjirom 5 (sl. 4). Lenjir 9 pritiskuje se uvek na dole oprugom 12, koja leži na zavornju 10 i čiji jedan kraj leži na ručici 13 spojenoj lenjirom 9. Ispupčenje 14, namešteno na lenjiru 9, koje je ugaono u preseku, ograničava skretanje lenjira 9 na dole. Na mesto obe reze 7, 8 može biti predviđena samo jedna, u kom bi slučaju lenjir 5 bio prekretno rasporedjen pomoću šarnira, predviđenog na delu 2 poprečno na uzdužan pravac lenjira. Obe reze 8 mogle bi se i zajedno pokretati, i to kao kod preklapnog zatvarača spojen sa polugama 25, (sl. 11) na dvokrakoj poluzi 18 obrtnoj kod 27, tako da se kretanjem poluge 28 ili njene osovine 27 obe reze 8 zajedno pomeraju napred ili nazad.

Za kopirajuće listove predviđena je naročita naprava za utvrđivanje, koja je predstavljena na slici 1, 2, 5 i 6 sa strane lenjira 5. Ista se sastoji iz dvodeonog elastičnog pritiskača 15, 16 utvrđenog na ploči 1. Donji nekretni krak 15 ima vertikalne jezičke 15', koji obrazuju ispad za kopirajući list, koji se uvlači. Gornji krak 16, koji deluje na oprugu, ima ručicu 17 za izdizanje i njena spoljna ivica savijena je na dole kod 18, tako da zahvata krak 15, usled čega se postiže vrlo dobro stezanje lista.

U sl. 7 predstavljena je izmena stezača, koja je pogodna za raspored ispod lenjira 5. Da bi se list za knjiženje dovoljno mogao uturiti ispod lenjira 5, donji kraj stezača savijen je iz svoje ravni na gore i njegov izdignuti kraj pokriven je i zahvaćen gornjim krakom 20. U sl. 7 linijom 21 označen je list za knjiženje i linijom 22 kopirajući list. Treba navesti, da se stezač za kopirajući list može pričvrstiti i na glavnom lenjiru 5.

Na sl. 8—10 predstavljeno je dalje izvodjenje reze 8. Reza 8 ima ovde jedan ispad 29 sa kosom površinom 30, koja deluje na krak 31, koji je namešten na lenjiru 9 tako, da se pri povlačenju reze 8 krak 31 pritiskuje malo na dole i time se lenjir 9 malo izdiže. Ovo uređenje olakšava zatvaranje glavnog lenjira 5, kod koga se najpre mora savladati pritisak opruge 12, jer pri prekretanju oba lenjira u položaj zateanja najpre lenjir 9 dodiruje ploču 1.

Zatezanje različitih listova biva na sledeći način:

Pošto se reze 7, 8 pomere u nazad, prekrete se lenjir 5 na levo. Po izvršenom izdizanju kraka 16 stezača pomoću ručice 17 uvodi se kopirajući list 22 do ispada 15' u stezač i ovde elastično pričvršćuje po otpuštanju kraka 16. Zatim se jedan list za knjiženje 21, na pr. dnevnik

položi na ploču 1 i pomeri u levo do ispada 23, utvrđenih u tom cilju na osnovnoj ploči 1, posle čega se lenjir 5 preklopi i zatvori rezom na blokove 2, usled čega se listovi 21, 22 utvrđuju na ploči 1. Lenjir 9, koji se polugom 13 može izdignuti, služi za zatezanje drugog lista za knjiženje 24, koji levom ivicom udara u lenjir 5. Potom se mogu na listu 24 izvesti potrebna knjiženja, koja se istovremeno kopiraju na listu 21. Ako je reč samo o napravi sa jednim lenjirom 5, onda se gornji list za knjiženje istovremeno zateže zajedno ispod lenjira 5. Jasno je, da se na ovaj način mogu zategnuti više listova za knjiženje, kao i više kopirajućih listova.

Naročito zatezanje kopirajućih listova ima preimućstvo, što mogu ostati na tom mestu do potpunog istrošenja, dok su se ranije morali svaki put zatezati, usled čega su se prsti prljali bez potrebe.

Patentni zahtevi:

1. Naprava za knjiženje slobodnih listova sa kopijom, koja se sastoji iz podložne ploče i iz jednog ili dva lenjira, koji obrtno leže na ploči za zatezanje slobodnih listova, naznačena time, što je na podložnoj ploči (1) ili na glavnom lenjiru (5) rasporedjena naročita naprava (15, 16) za pričvršćivanje kopirajućeg lista.

2. Naprava po zahtevu 1, naznačena time, što su na glavnom lenjiru (5) pomerljivo rasporedjene jedna ili dve reze (8) za zatvaranje, koje ulaze u blokove (2) na ploči (1).

3. Naprava po zahtevu 2, naznačena time, što reze (8, 8') za zatvaranje imaju oprugu.

4. Naprave po zahtevu 3, naznačene time, što su slobodni krajevi reze (8') konično izvedeni.

5. Naprava po zahtevu 2, naznačena time, što je na rezi (8) predviđen ispad (29), koji pri povlačenju reze izdiže lenjir (9) stezača, koji je obrtno utvrđen sa glavnim lenjirom (5).

6. Naprava po zahtevu 1—5, naznačena time, što glavni lenjir (5) ima šupalj profil i što su u šupljini na ploči (1) rasporedjeni ispadi (23) za slobodne listove.

7. Naprava po zahtevu 2 i 5—6, naznačena time, što je reza (8) utvrđjena na dvokrakoj poluzi (23), čijim se skretanjem zajednički pokreću obe reze.

8. Naprava po zahtevu 1—7, sa lenjirom za stezanje, koji obrtno leži na glavnom lenjiru, naznačena time, što se oba dela šarnira, koja spajaju oba lenjira (5, 9), nalaze u glavnom lenjiru (5).

9. Naprava po zahtevu 1 i 6, naznačena time, što se naprava (19, 20) za pričvršćivanje kopirajućeg lista nalazi ispod glavnog lenjira (5) i što je njen donji krak (19) tako savijen od ploče (11), da

ispod x ostaje prostor za uturanje lista za knjiženje.

10. Naprava po zahtevu 1 i 9, naznačena time, što gornji krak (16, 20) naprave za pričvršćivanje kopirajućeg lista zahvata donji krak (15, 19).

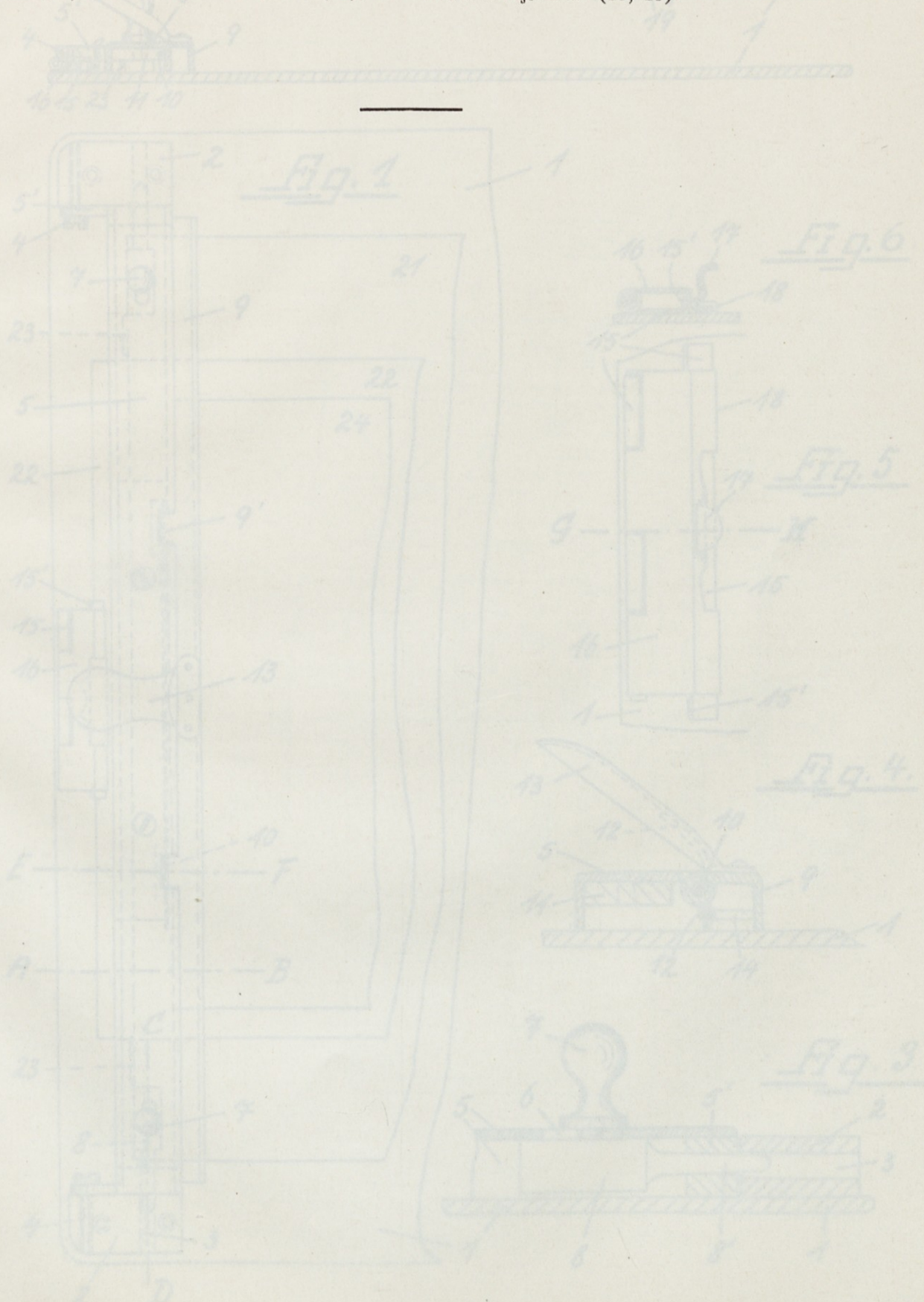

Fig. 7

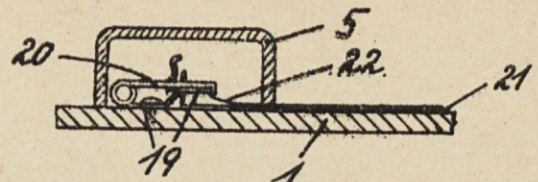

Fig. 2.

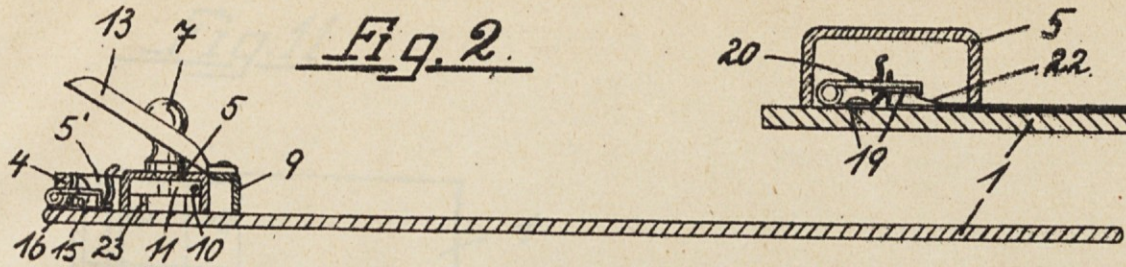

Fig. 6.

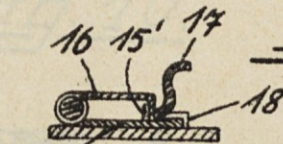

Fig. 5

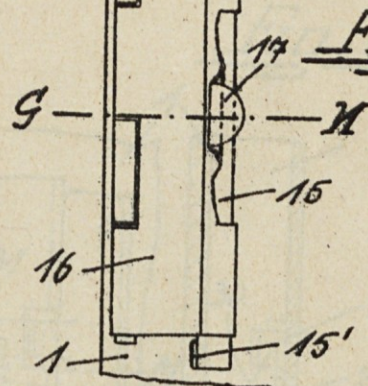

Fig. 4.

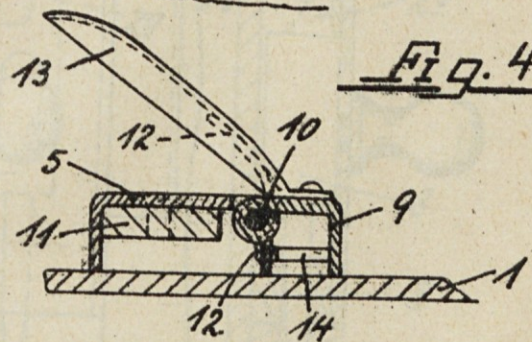

Fig. 3.

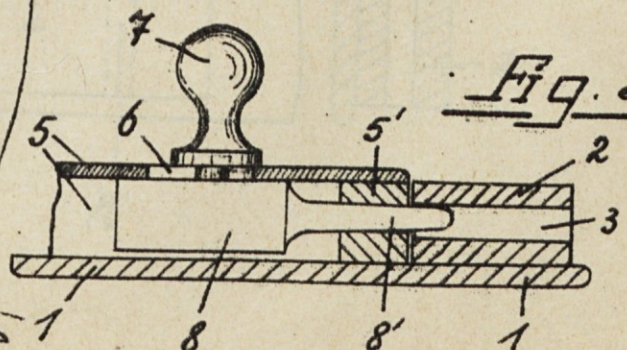

Fig. 1

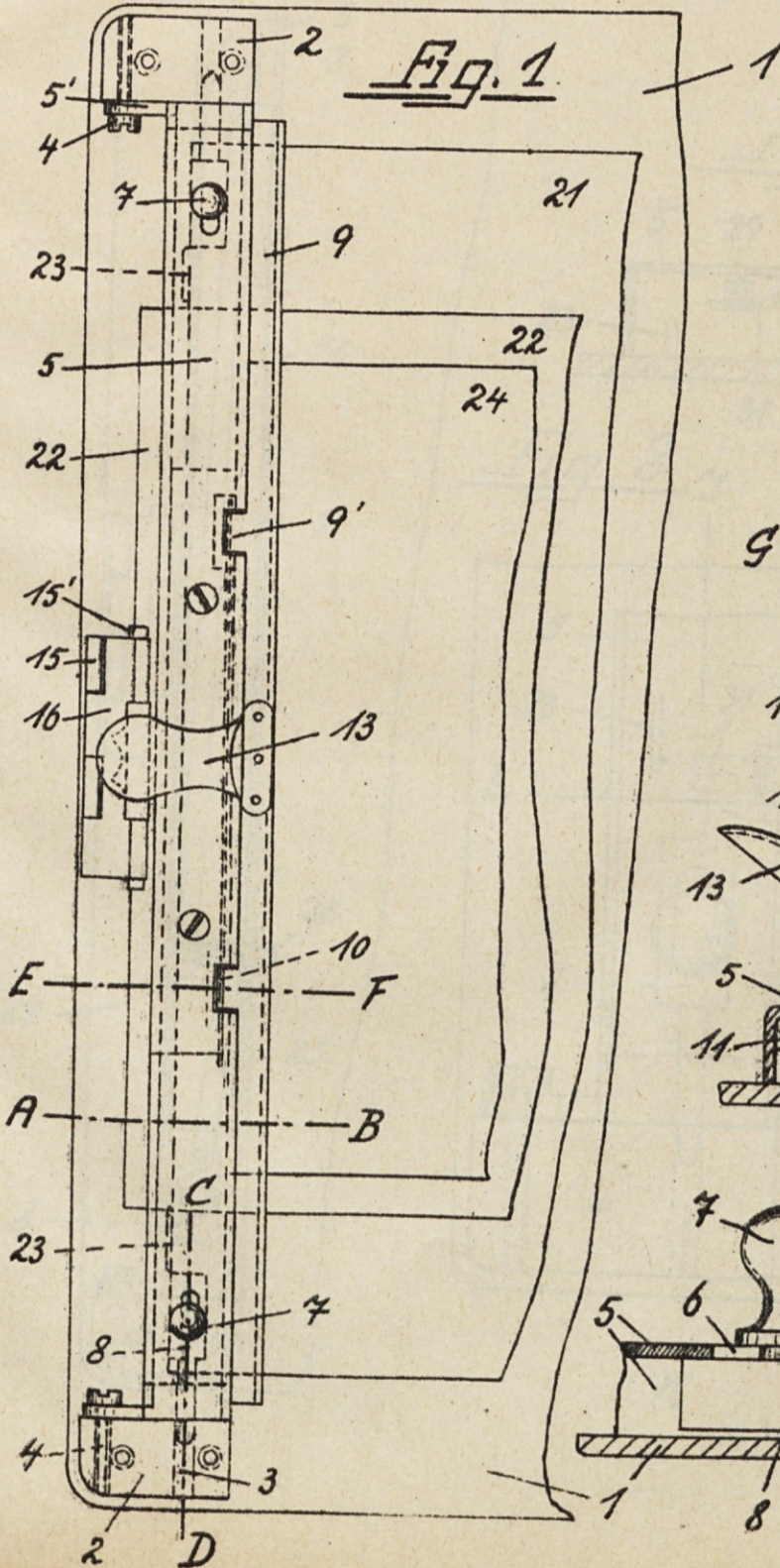

Fig 7

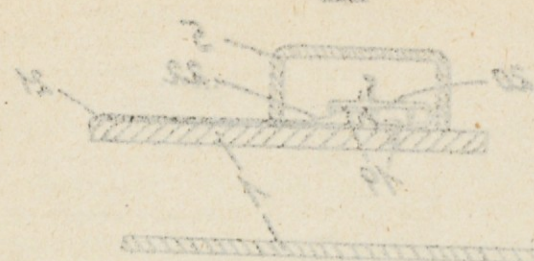

Fig 8

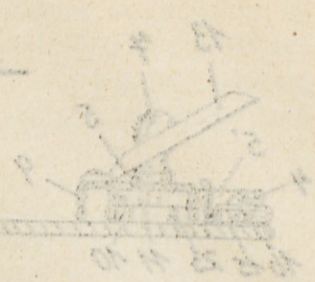

Fig 1

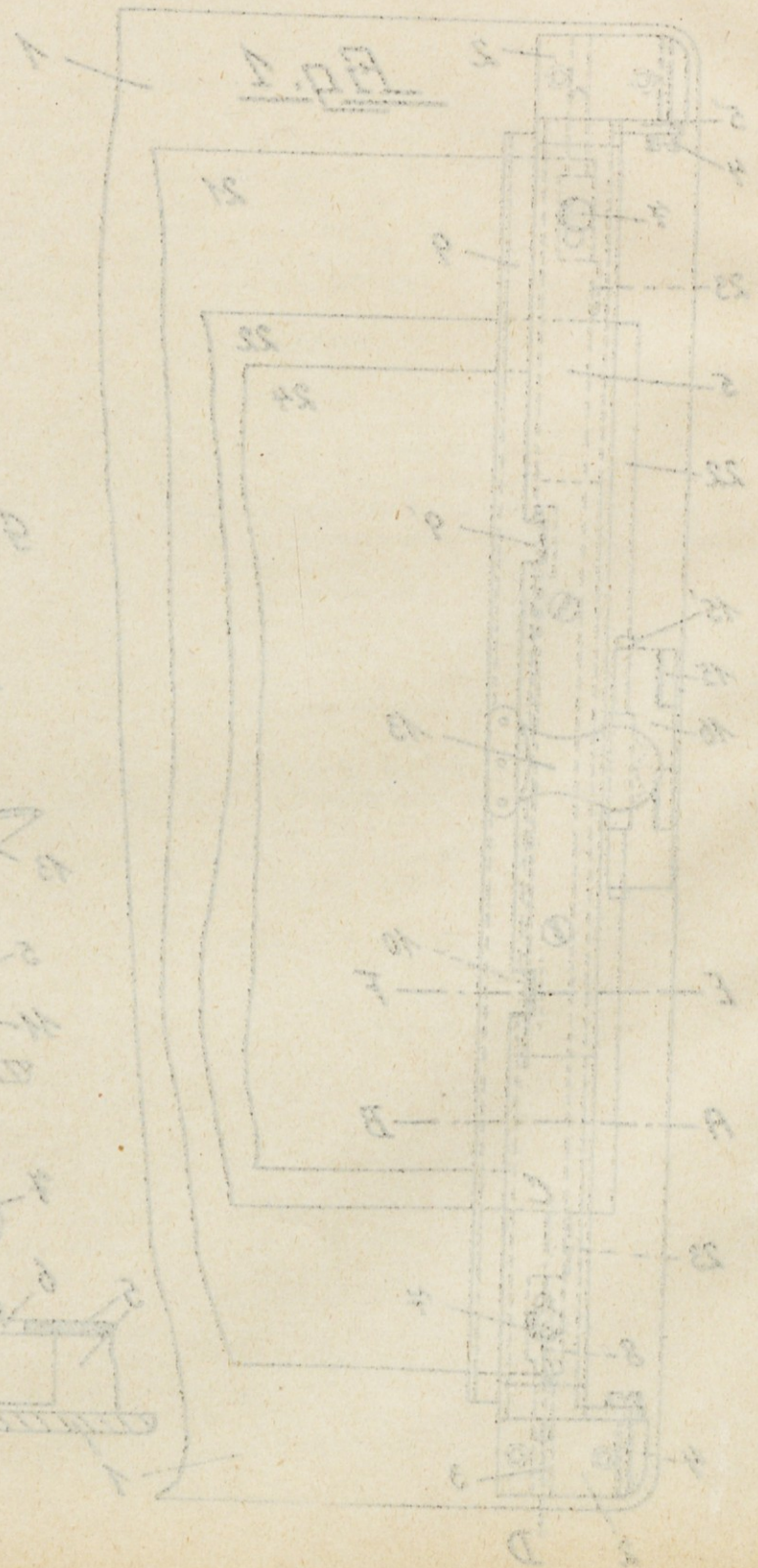

Fig 6

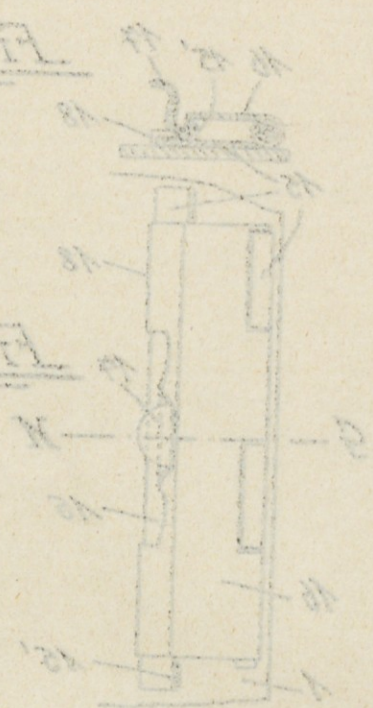

Fig 5

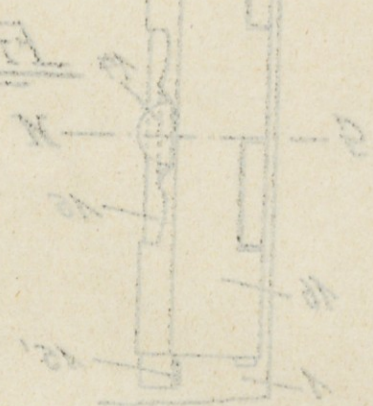

Fig 4

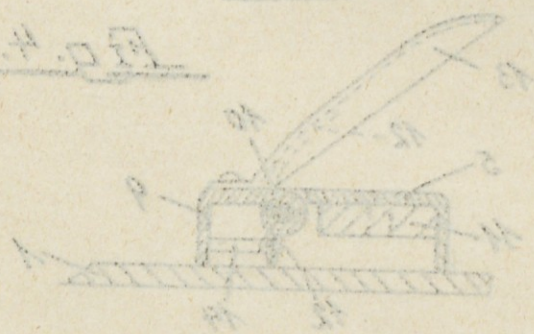

Fig 3

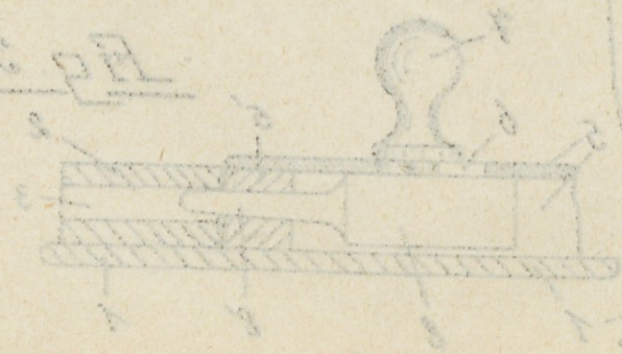

Fig. 11.

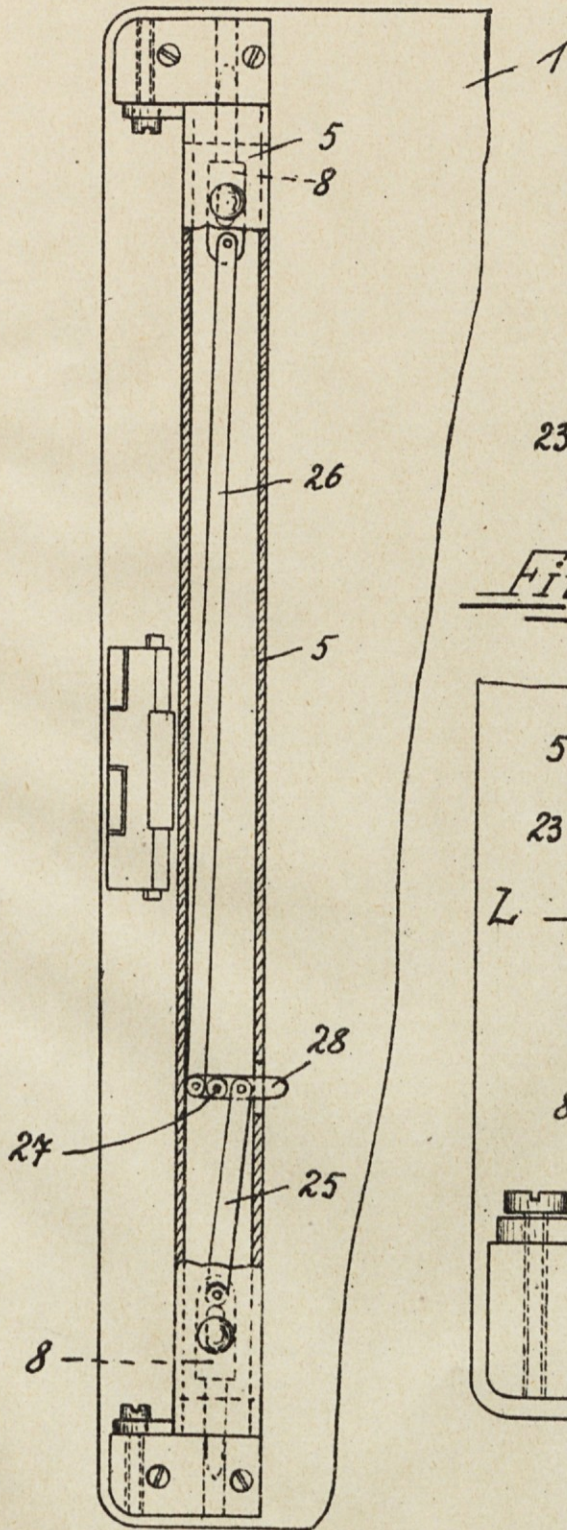

Fig. 10.

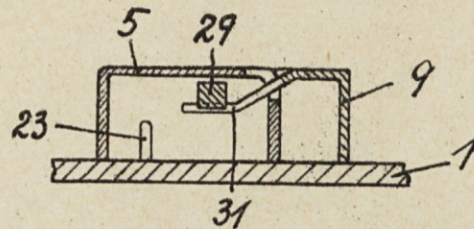

Fig. 8 γ

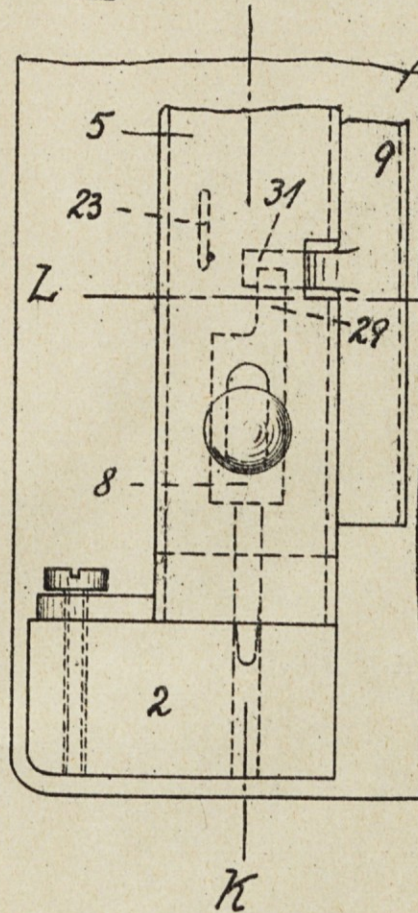

Fig. 9.

